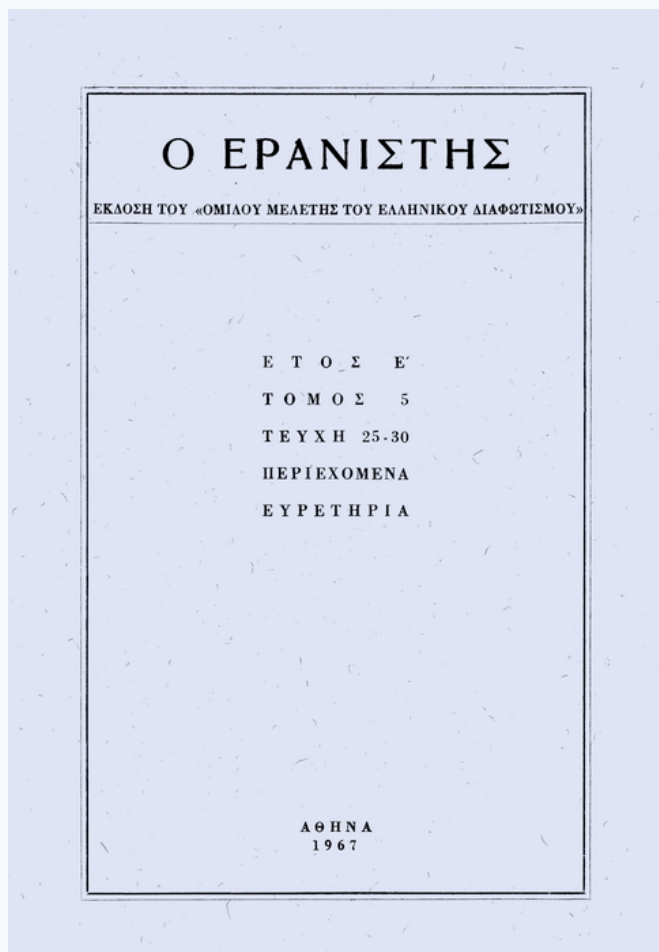

The Gleaner

Vol 5 (1967)

Βιβλιογραφικό σχόλιο

Δήμητρα Σκ. Πικραμένου

doi: [10.12681/er.9425](https://doi.org/10.12681/er.9425)

Copyright © 2016, Δήμητρα Σκ. Πικραμένου

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Πικραμένου Δ. Σ. (2016). Βιβλιογραφικό σχόλιο. *The Gleaner*, 5, 51–53. <https://doi.org/10.12681/er.9425>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΧΟΛΙΟ

Στὴν Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία Γκίνη-Μέξα ἀναγράφονται τὰ ἀκόλουθα φυλλάδια :

★ 4932.- **Ἐπιστολὴ** τοῦ Κυρίου **Ἑρρίκου Δούνν**, γραμματέως τῆς πρὸς σύστασιν σχολείων ἐν Βρεττανίᾳ τε καὶ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσιν ἑταιρίας, πρὸς τοὺς διδασκάλους περὶ διοικήσεως σχολείου, μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ ὑπὸ **Γεωργίου Κωνσταντινίδου**.

Εἰς 8ον, σ. 24. Ἄνευ τόπου καὶ ἔτους, ἀλλ' ἐν Ἀθήναις τῷ 1849 ΓΕΝ. Κ. Γ. 827.

★ 7207.- **Ἐπιστολὴ** τοῦ Κυρίου **Ἑρρίκου Δούνν**, Γραμματέως τῆς πρὸς σύστασιν σχολείων ἐν Βρεττανίᾳ τε καὶ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσιν ἑταιρίας, πρὸς τοὺς διδασκάλους περὶ διοικήσεως σχολείου, μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ ὑπὸ **Γεωργίου Κωνσταντινίδου**.

Εἰς 8ον, σ. 23. Ἄνευ τόπου καὶ χρόνου ἐκδόσεως. Ἐν τέλει ἰδιόχειρος ἀφιέρωσις τοῦ μεταφραστοῦ τοῦ 1857. Φ.Μ.

Ἡ ἀπλὴ ἀνάγνωση αὐτῶν τῶν τίτλων ὑποβάλλει τὴν ὑποψία μήπως πρόκειται γιὰ τὸ ἴδιο ἔντυπο. Ἡ ὑπόθεσις αὕτῃ ἐνισχύεται ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι ἐνῶ γίνεται χρονικὴ διάκρισις ἀνάμεσα στὶς δύο ἀναγραφὰς (1849 — 1857), δὲν ὑπάρχει μνεία γιὰ δεύτερη ἐκδοσις στὸ σχόλιο τοῦ ἀρ. 7207 τῆς Ἑλληνικῆς Βιβλιογραφίας.

Ἐχω μπροστά μου τρία φυλλάδια ποὺ εἶναι πανομοιότυπα ἀπὸ τυπογραφικὴ ἀποψη καὶ ποὺ ἀνήκουν στὶς Βιβλιοθήκας Γεννάδειο, Φ. Μιχαλόπουλου (τώρα Γ. Σαββίδη) καὶ Κ. Θ. Δημαρᾶ.

Τὸ ἀντίτυπο τῆς Γενναδείου δὲν προσφέρει καμμιά παραπάνω ἐνδειξὴ γιὰ τὴν χρονολόγησιν τοῦ ἐντύπου : εἶναι ἀκριβῶς αὐτὸ ποὺ ἀναγράφεται στὸν ἀρ. 4932 ἀπὸ τοὺς συντάκτες τῆς Βιβλιογραφίας. Χρειάζεται μόνο νὰ διορθωθῇ τὸ «γραμματέως» σὲ «Γραμματέως».

Τὸ ἀντίτυπο τῆς Βιβλιοθήκης Φάνη Μιχαλόπουλου ἔχει στὴν τελευταία σελίδα μὲν χειρόγραφη σημείωσις—καὶ ὅχι ἀφιέρωσις ὅπως ἀνα-

γράφεται στην Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία—μὲ χρονία 1859, κακογραμμένη ὅμως, ἔτσι πὺν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν ἐκλάβῃ γιὰ 1857 :

Αἰκατερίνη Βίμπου
Παρέσχε αὐτὸ τῇ Αἰκ. Βίμ.
Ὁ Ἀξιότιμος Κύριος Γεώργιος
Κωνσταντινίδης
1859 τῇ 17 Μαρτίου

Φανερό εἶναι ἀπὸ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο προηγεῖται τὸ ὄνομα τοῦ κατόχου, ὅτι πρόκειται γιὰ τὸ καθιερωμένο, ἰδίως στὰ χρόνια ἐκεῖνα, ἔθιμο ἀναγραφῆς τοῦ ὀνόματος τοῦ δωρητῆ ἀπὸ τὸ πρόσωπο ἐκεῖνο στὸ ὁποῖο δωρήθηκε τὸ βιβλίον.

Ἄλλωστε ἡ σημείωση αὐτὴ δὲν προέρχεται ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ μεταφραστῆ καθὼς τὸ διαπιστώνουμε ἀντιπαραβάλλοντες τὸν γραφικὸ του χαρακτήρα, γνωστὸ μας ἀπὸ τὴν ἰδιόχειρη ἀφιέρωση πὺν ὑπάρχει στὴν πρώτη σελίδα τοῦ ἀντιτύπου τῆς Βιβλιοθήκης Κ. Θ. Δημαρᾶ. Πραγματικὰ τὸ ἀντίτυπο αὐτὸ ὁ Γ. Κωνσταντινίδης τὸ ἀφιερώνει στὸν καθηγητὴ Ν. Σαρίπολο :

Τῷ Κυρίῳ Ν. Σαριπόλῳ
Καθηγητῇ ἐν τῷ τοῦ Ὁ-
θωνος Πανεπιστημίῳ
κτλ. κτλ. κτλ.
Εὐλικρινοῦς φιλίας τεκμήριον
Γ. Κωνσταντινίδης

Ὑποθέτω ὅτι ὁ προσδιορισμὸς «ἐν τῷ τοῦ Ὁθωνος Πανεπιστημίῳ» φανερῶνει ὅτι τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη ὁ Ν. Ι. Σαρίπολος ἦταν καθηγητής. Εἶναι γνωστὸ ὅτι ὑπῆρξε καθηγητὴς τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου ὡς τὸ 1852, ἐνῶ ἀπὸ τὸ 1854 ὡς τὸ 1860 διετέλεσε νομικὸς σύμβουλος στὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἑσωτερικῶν.

Ἡ «Ἐπιστολὴ τοῦ Κυρίου Ἑρρίκου Δούνν» πὺν ὅπωςδὴποτε δὲν ἐκδόθηκε στὰ 1857, κυκλοφόρησε τὴν χρονία τῆς πρώτης ἀναγραφῆς, στὰ 1849 δηλαδῇ. Οἱ Γκίνης-Μέξας δὲν σημειώνουν τὴν πηγὴ ἀπὸ τὴν ὁποία ἀντλησαν τὴν χρονολογία αὐτή, ἀφοῦ τὸ ἀντίτυπο τῆς Γενναδείου δὲν ἀναγράφει κανένα σχετικὸ στοιχεῖον. Πιθανώτατα ὅμως διασίσθηκαν στὰ χειρόγραφα τοῦ σχεδίσματος Βιβλιογραφίας τοῦ Στεφ. Κουμανούδη¹, πὺν καλύπτει αὐτὰ τὰ ἔτη. Πράγματι στὸ ἔτος 1849,

1. Εὐχαριστῶ καὶ ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ βοήθησε στὴν σχετικὴ ἐρευνά μου.
 τὴ τὸν κ. Ἰω. Μελετόπουλο, πὺν μὲ

Ανεκδοτὸν Βιβλίον.
 Περιέχει ἐν τῷ β' τόμῳ
 τὸ ἑξῆς τῶν ἐκείνου Συγγράμματος.
 Τιμᾶται λεπ. 50.
 Κωνσταντίνος Γ.
 1899. Τύπ. 17 Αυγούστου

1. Ἡ σημείωση τοῦ ἀντιτύπου τῆς βιβλιοθήκης Φ. Μιχαλόπουλου

τῷ κυρίῳ Ν. Σαρίπολῳ
 καθηγητῇ ἐν τῷ ἴδιῳ
 δυνάμει Πανεπιστημίου
 κτλ. κτλ. κτλ.
 ἐξῆς τῆς γιγίας Σαρίπολ
 Γ. Κωνσταντίνος

2. Ἡ ιδιόχειρη ἀφιέρωση τοῦ Γ. Κωνσταντίνου στὸν Ν. Σαρίπολο (Ἀντίτυπο βιβλιοθήκης Κ. Θ. Δημαρᾶ)

σελ. 425, στην ενότητα Σχολικά, Παιδαγωγικά, Λόγοι, ο Κουμανούδης σημειώνει :

Ἐπιστολὴ τοῦ κυρίου Ἐρῳδίου Δοῦνν γραμματέως τῆς πρὸς σύστασιν σχολείων ἐν Βρεττανία τε καὶ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσιν εταιρίας πρὸς τοὺς διδασκάλους, περὶ διοικήσεως σχολείου, μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ ὑπὸ **Γεωργίου Κωνσταντινίδου** [Κυπρίου].

[8ον, σ. 23 ἄνευ τόπου καὶ ἔτους ἀλλ' ἐτυπώθη ἐν Ἀθήναις, τῷ 1849].

Με βάση αὐτὰ τὰ στοιχεῖα μποροῦμε νὰ διορθώσουμε στὴν Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία :

★ 4932 Γραμματέως

Ἐν τέλει πρόσθετος : Φ. Μ., Κ. Δ.

★ 7207 Νὰ διαγραφῇ. Βλ. ἀρ. 4932.

Δήμητρα Σκ. Πικραμένου